

HAN VANN NÄR HAN FÖRSVANN

En affärsman av modernt snitt är utan tvekan biografdirektören Ewert Ekvall. Det är nästan något amerikanskt över honom. Chicago ligger nog närmare än HP:s Hagalund.

I över en månad gäckade den för skattefiffel misstänkte och häktade biografdirektören Ewert Emanuel Ekvall sina förföljare. Polisens intensiva ansträngningar att hitta hans gömställe var förgäves. När preskriptionstiden gick ut kunde han emellertid lugnt återvända hem som en fri man och ungefär 135.000 kronor rikare på kuppen. Hur kändes det? Var han nöjd?

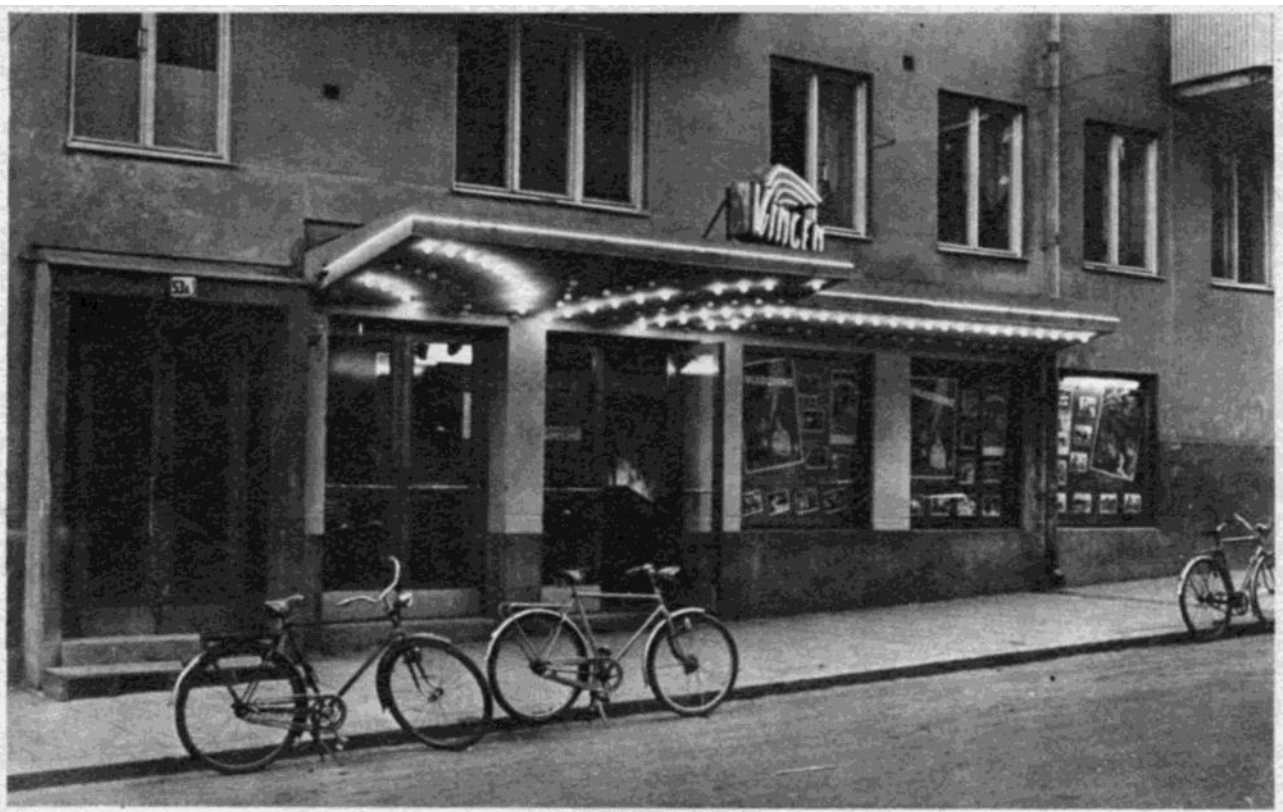
SE-reportage: Kerj Jonsson—Hans Malmberg

När polisen i påskas lite' överraskande behagade tända ljustet i biografdirektör Ewert Emanuel Ekvalls privata lilla skattsalong så blev det signalen till en av de mest kuriösa kurragömmlekar som ordningens och rättvisans representanter någonsin fått vara med om och där till råga på allt bytet också för en gångs skull missades, en smått parodisk skuggboxningsmatch där angriparna visserligen vann en skyhög moralisk seger på poäng men den ensamme och slipade försvararen i alla fall knep den peng på ungefär 135.000 bagis som stod på spel.

Ja, det var nästan lika spännande som i dom hårdkokta gangsterfilmer direktör Ekvall stundom brukar bjuda sin publik mellan 7 och 9 och 9 och 11 på kvällarna och strängt taget var det bara ett enda fel med denna trots allt fascinerande föreställning ur verklighetens underbara värld: Det blev ingen happy end — annat än för den s.k. boven i dramat förstås! Anständigheten, moralen och rätten fick stå där med lång näsa medan skojet stolt som en liten viking och till de skorrande tonerna av preskriptionstidens utgångsmarsch seglade in i lagens skyddande nödhavn. Där sprack regin.

Förspelet var detta: Den 51-åriga direktören — som bor på Valutavägen(!) i Hägersten — var annars? — har sitt kontor (Nordisk Industri Material) på Odengatan i Vasastan, äger en tjusig sommarvilla på den lilla holmen Guppa halvannan mil från den världens ände som kallas för Trosa och bland annat driver de två tydligen lukrativa biograferna Vingen och Thule i Solna — blev i början av april misstänkt av polisen för skattefiffel, ett brott som dock låg nästan fem år tillbaka i tiden. Fem år råkar nu också vara preskriptionstiden för så'na brott och när polisen började syna de ekvallska deklarationerna närmare i sömmarna återstod bara en futtig månad av denna tid.

Kunde direktören bara hålla sig undan för polisen denna sista

Tre biografer äger den omdebatterade Solnadirren Ewert Ekvall av vilka den är nr 1. Den heter Vingen och ligger på Solnavägen 53 A d. v. s. vägg i vägg med Fotbollstadion. Den är prydlig, välkött och läckert illuminerad...

månad så var han därmed alltså automatiskt fri från allt ansvar och skulle inte kunna åtalas. Om han själv möjligen inte haft kläm på detta sakernas juridiska tillstånd kunde förresten hans fru Maj utan större svårighet ha berättat det för honom. Hon sitter nämligen i kammarrätten och är expert på — skattefrågor. Det var ju inte heller precis småpotatis som plötsligt kom i farozonen. Det misstänktes nämligen att Ekvall underlåtit att deklarerera hela 70.000 kronor, skattebeloppet på denna summa blir ungefär 27.000 kronor och i böter kunde det bli ända upp till fem gånger detta belopp d. v. s. cirka 135.000 kronor, slantar som t. o. m. mera välbärgade herrar än direktör Ekvall kunde anse värda offret av en eller annan bekvämlighet för att få behålla. Utan att förmodligen komma i någon allvarligare konflikt med sitt samvete bestämde sig Ekvall för att ta chansen och när polisen en vacker (?) dag kallade honom till förhör så kom han inte. Fågeln hade flugit sin kos. Vingen på Solnavägen 53 A hade den emellertid strategiskt nog inte plockat på sig.

Så var då klappjakten i full gång. Polisen konstaterade att Ekvall anandag påsk 6 april tagit morgontåget från Stockholm till Oslo, där han hyrt rum på Filiadelfiahotellet under namnet »kamrer Tage Barton» och där han stannat till

11 april. Där upphörde alla spår. För att få Interpols hjälp med efterforskningarna måste då landsfiskal Nyqvist i Solna vidta en för så'na brott så ovanlig åtgärd som häktning av frånvarande person. Men inte ens detta hjälpte. Den lille — men ändå fullvuxne — biokungen från Solna var som

uppslukad av jorden. Polis letade efter honom i Oslo, i norska fjällen, på fiskeflottans båtar på norska västkusten, i Köpenhamn, i Paris, i Hamburg, i Reykjavik men överallt lika förgäves. Inte ens hans uppskattade och uppskattande fru Maj påstod sig ha den blekaste aning om vart maken

Bion nr 2 heter Thule och ligger på Råsundavägen 31 i Hagalund. Den räknas nog inte till de mera tongivande.

tagit vägen och blev till slut så orolig att hon ett par gånger under rubriken »Personligt» i dagspressen vädjade till honom att komma hem eller åtminstone uppge sin tillfälliga vistelseort. Men tiden bara gick. Det blev 5 maj och då hade de fem åren exakt gått sådan det påstådda brottet skedde. Det blev 6 maj och då lade åklagaren ned sin talan. Varpå landsfiskal Nyqvist deklarerade att polisen inte längre hade någon anledning att befatta sig med skatteskotten Ekvall. Men först en vecka senare klappade den tappra vikingen på hemmets trygga port.

Nå, hur kände sig egentligen hjälten själv? Var han nöjd och belåten med att nervkriget förts till seger och stolt över sitt lyckade kraftprov? Utan tvekan. Han hade ju räddat sina pengar och det var huvudsaken. För honom. Ett fläckfritt samvete föder inte längre sin ägare. Myntens klang och sedlarnas prassel — det är däremot ett språk som hela världen förstår. Men kanske ingen bättre än Ekvall i Solna.

Men den nervösa månaden som fredlös i främmande land hade pumpat mycken must ur hans kropp och därför orkade han tyvärr inte mera ingående utveckla sina säkert synnerligen värdefulla synpunkter på sin farliga flykt undan lagens långa arm. Han fick nöja sig med att uttrycka sin glädje över de många spontana och hjärtevarma bevis på sympati och förståelse som strömmat emot honom från olika håll. Dom hade gjort honom stark i nödens stund ty en svår tid hade det onekligen varit. Och nu var det inte utan att allt plötsligt kändes så förvirrat. Sa' han.

Verkligen? Va' nu'rå? Direktörn har väl aldrig gått och fått komplex eller dumma griller i huve'? Tänk på alla slantarna bara så går det över!

Men det *gick* inte över. Dirren blev i stället så nere och så visnen att han varken ville se eller prata med folk och under inga förhållanden svara på några obehagligt närgångna frågor. Det fick frun klara av. Att kratsa kastanjer ur elden är inget jobb för en karl.

*Bion nr 3 heter Södra Kvarn —
ej att förväxla med Röda Kvarn!
— och ligger på Skånegatan 87.*

Det här var inte första gången som jag i reportageärende stött på detta märkliga fenomen med en karl som i stället för att stanna i den offentliga skottlinjen och ta konsekvenserna av sina handlingar anser det förenligt med sin värdighet att krypa bakom kjolen på frun och låta henne försöka förklara varför han gjort så och så. Nå, det visar ju om inte annat att karln i fråga skäms och det är ju i alla fall något.

Jag skulle för min del vilja sammanfatta affären Ekvall i tre aktuella filmtitlar — för det är väl ett språk som en biografdirektör måste förstå? — och kunde dom tre filmerna se'n också köras på hans egna teatrar så inte mej emot: FANGEN PÅ ZENDA — SPÖKET RESER VÄSTERUT — DEN SÖNDRERSLAGNA KRUKAN. Då kunde det kanske bli både skatt- och skrattsuccès på en gång.

Denna artikel är hämtad ur Se nr 22 28 maj - 3 juni 1953.